

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

eБИЛТЕН

Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију

IV
квартал

20
18.

октобар - децембар 2018.

УВОДНИК

Билтени удружења Привредне коморе Србије сектора пољопривреде, индустрије и услуга представљају тромесечне анализе економских трендова и актуелности у привреди.

Кроз билтене информишемо чланице коморског система, представнике пословне заједнице и стручне јавности о секторским и макроекономским темама, пословним и статистичким показатељима за водеће привредне гране, активностима удружења и услугама Привредне коморе Србије. Циљ је да подстакнемо представнике привреде да покретањем иницијатива усмереним на унапређење пословног амбијента утичу на креирање стабилних и одрживих услова пословања.

Очекујемо да коморски билтени допринесу бољој видљивости секторских информација, активности и подршке националне пословне асоцијације привреди, унапређењу конкурентности и јачању поверења у домаћи привредни амбијент и економију. Припремљене информације, вести и анализе објављене у билтенима креиране су у склопу заједничких активности јединственог коморског система и привреде Србије. У анализама су коришћени званични подаци домаћих и страних институција, објављени крајем сваког календарског тромесечја у години.

Сви претходно објављени билтени доступни су на сајту [Привредне коморе Србије](#).

Јелена Васић,
уредник

Ана Раичевић,
секретар

Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију ПКС окупља субјекте у металопрерађивачкој делатности, машиноградњи, производњи саобраћајних средстава, електричних машина и апарата, делатности вађења руда метала, производњи сирових метала, ковању метала и металургији праха, обради и превлачењу метала и рециклажи металних отпадака и остатака. Некада препознатљив и међународно признат сектор, након вишегодишњег кризног периода, данас је конкурентнији са потенцијалом за раст и развој. Сектор металске и електро индустрије налази се у центру производне мреже једне земље и повезан је, ресурсно и технолошки, са осталим секторима привреде. Финални производи примену налазе у различитим сегментима привреде и домаћинствима.

Поред основне делатности, која је првенствено усмерена ка креирању повољног пословног амбијента кроз унапређење регулативе, анализи пословања и пружању помоћи привреди у превазилажењу проблема у пословању, едукацији привреде о техничким прописима важећим на домаћем и тржишту ЕУ, Удружење посебну пажњу посвећује промоцији извозних потенцијала металског и електро сектора. Посебно истичемо услугу ПКС „Дан добављача“ којом се привредна друштва из Србије повезују са интернационалним компанијама као потенцијални добављачи. Очекујемо интензивнију сарадњу са чланицама у наредном периоду, како би активности стручне службе Удружења усмеравали ка решавању конкретних проблема привреде.

Импресум: Билтен Привредне коморе Србије; Издавач: Привредна комора Србије, Служба за подршку развоју, Ресавска 13-15, 11000 Београд, тел. (011) 3300-923, web: <http://www.pks.rs>, e-mail: analitika@pks.rs.

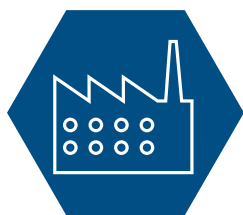
Уредник: Јелена Васић; Извршни уредник: Маја Вуковић; Редакција: Бојан Станић, Оливера Коминац, Ана Раичевић, Ненад Драговић, Маја Драгутиновић, Биљана Гајић, Дијана Михајловић-Монтиљо, Наташа Кецман, Марко Ковачевић, Кристина Ђурић, Ана Стојановић, Душан Стокић; Лектура и коректура: Служба за информисање и односе са јавношћу; Дизајн: Марија Младеновић; Компјутерска обрада: Стеван Шормаз; Маркетинг: marketing@pks.rs.

Билтени ПКС се објављују тромесечно.

Напомена: Анализе у билтенима ПКС су ауторског карактера и не одражавају нужно став Привредне коморе Србије.

© 2019. Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације

Сва права су задржана. Ниједан део ове публикације не може бити репродукован нити смештен у систем за претраживање или трансмитован у било ком облику, електронски, механички, фотокопирањем, снимањем или на други начин, без претходне писмене дозволе издавача.

У овом броју

Активности Удружења за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију	4
Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације, семинари	
Вести	
Регио инфо	12
Привредна активност у металској, електро индустрији, рудницима метала и металургији	14
Индустријска производња	
Залихе	
Цене	
Запосленост	
Зараде	
Спољна трговина	
Стране директне инвестиције	
Привредна активност - макроекономски осврт	21
Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе	24
Прописи објављени у претходном периоду	
Преглед покренутих и реализованих иницијатива	
Радне групе	
У фокусу	27
Јужнокорејска фирма „Essex Europe“ отворила фабрику бакарне жице у Зрењанину	
Србија 23. чланица највеће научне организације у Европи - ЦЕРН усвојио резолуцију о пријему	
Подршка привреди	28
Програми подршке пословању привреде	
Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа	
СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа	
Едукација	
Методолошке напомене	33
Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију	34
Контакт	35

Активности Удружења за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију

Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације и семинари

Друга седница Секције произвођача каблова

У ПКС - РПК Зајечар, 22. октобра 2018. године, одржана је друга седница Секције произвођача каблова на којој су били присутни чланови Секције и представници ПКС и ПКС – РПК Зајечар. На дневном реду разматран је договор у вези са покретањем активности у циљу контроле квалитета каблова на тржишту Републике Србије. Закључено је да је у наредном периоду потребно одржати састанке са представницима Министарства привреде – Сектора за квалитет и безбедност производа, Министарства трговине – Тржишне инспекције и Института за нуклеарне науке Винча, ради дефинисања даљих корака у контроли квалитета каблова на домаћем тржишту.

Четврта седница Групације металоперађивачке индустрије

У Привредној комори Србије, 8. новембра 2018. године, одржана је седница Групације металоперађивачке индустрије. На седници су били присутни чланови Групације а на дневном реду било је разматрање упита Министарства грађевинарства, инфраструктуре и саобраћаја о уклањању баријера у трговини грађевинским производима, и то производима обухваћеним Наредбом о обавезном атестирању вијака, навртки и подлошки за спојеве носећих челичних конструкција. Заједнички став домаћих произвођача је да вијци чије су тарифне ознаке 7318 15 42 00 и 7318 15 48 00 треба и даље да остану у Прилогу 5А Одлуке о одређивању робе за чији је увоз, извоз, односно транзит прописано прибављање одређених исправа („Службени гласник РС“, број 92/17, 29/18, 56/18, 78/18), односно на листи роба за чији је увоз потребно обезбедити исправу о усаглашености или акт надлежног министарства о признавању важења иностране исправе, односно знака усаглашености.

Трећа седница Секције произвођача каблова

Трећа седница Секције произвођача каблова одржана је 20. новембра 2018. године у просторијама ПКС на којој су присуствовали чланови Секције, представници Института за нуклеарне науке Винча, Института за стандардизацију Србије и Министарства привреде. На 3. седници по реду водио се разговор о развоју добровољне шеме сертификације каблова у Србији.

Пета седница Одбора Удружења за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију

У Привредној комори Србије, 5. децембра 2018. године, одржана је 5. седница Одбора Удружења за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију. После усвајања дневног реда, Извештаја о раду Удружења за 2018. годину, као и плана активности за 2019. годину, одржана је презентација актуелних привредних активности у сектору. Посебан акценат је на иницијативи привредних друштава о покретању поступка измене законске регулативе која се односи на висину акцизе на утрошену електричну енергију. Учесници на састанку закључили су да је потребно у наредном периоду формирати радну групу која ће формулисати захтев са предлогом решења овог проблема, водећи рачуна о обавезама које Република Србија мора да испуни према међународним институцијама. Тако конципиран захтев, који ће представљати заједнички став привредника биће упућен ресорним министарствима. Поред овога, велики проблем у пословању компанија представља и повраћаја ПДВ-а, односно несинхронизованост рокова за предају и повраћај ПДВ-а, што може довести чак и до неликвидности привредног друштва. Такође, привредници су указали и на све алармантнији недостатак кадрова.

Друга седница Групаације за акцелераторске технологије

Седница Групаације за акцелераторске технологије одржана је 24. децембра 2018. године у просторијама Привредне коморе Србије. На овој, другој седници Групаације констатовано је да је за српску привредну и научну заједницу значајно то што се Србија током децембра 2018. године званично прикључила и постала 23. пуноправна чланица Европске организације за нуклеарна истраживања (ЦЕРН). Чланови Групаације су такође истакли значај иницијатива које је током 2018. године покренула Привредна комора Србије, а које се тичу снижавања пореза и доприноса, снижавања пореза на добит правних лица, поновно увођење пореског кредита, као и за покретање иницијативе која се односи на снижавање акцизе за електричну енергију. Привредна друштва из Србије су заинтересована да конкуришу за високотехнолошке послове у ЦЕРН-у, па је из тог разлога значајно да представник ПКС буде именован за официра за индустријску везу. Главни циљ Групаације је да допринесе повећању индустријског повраћаја Србије из ЦЕРН-а и да ту сарадњу повеже са технолошким развојем земље.

Издавање РПЕ таблица

У просторијама Министарства унутрашњих послова, 2. октобра 2018. године одржан је састанак на којем су учествовали представници ПКС, ХК „Пролетер“ и представници МУП-а. Састанак је организован поводом иницијативе привредних друштава која се баве надоградњом возила у вези са превазилажењем потешкоћа у поступку испитивања возила, техничког прегледа, регистрације возила и издавања регистарских таблица за возила која се одвозе из Републике Србије (РПЕ таблица). Присутни на састанку су информисани да је у току рад на изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима, којим ће се укинути „нулти технички преглед“ за новопроизведена возила. То значи да се власницима новопроизведених возила омогућава прва регистрација возила без подношења доказа о техничкој исправности возила, а први редован технички преглед се одлаже најкасније до истека рока од две године од прве регистрације.

Састанак са представницима Трговинског представништва Руске Федерације

У Привредној комори Србије 9. октобра 2018. године одржан је састанак на којем су присуствовали представници Трговинског представништва Руске Федерације у Србији и Привредне коморе Србије. Састанак је одржан поводом заинтересованости руске компаније „Boss Lighting Group“ за улагање и производњу у Србији. Комора ће припремити основне информације о производњи расвете у Србији, као и законодавној регулативи у овој области.

Састанак на тему: „Проблематика лифтова у стамбеним зградама у Београду“

У ПКС – РПК Београд, 6. новембра 2018. године одржан је састанак на тему проблематике лифтова у стамбеним зградама у Београду којем су присуствовали представници привредних друштава. На састанку је сагледано тренутно стање лифтова у Београду, указано на потенцијалне опасности по безбедност корисника и доношење стратегије за њихову замену.

Састанак на тему - План и програм ревитализације - рехабилитације „ФШВ Гоша“ и „Железница Србије“

На Машинском факултету у Београду 6. новембра 2018. године одржан је састанак на тему план и програм ревитализације - рехабилитације „ФШВ Гоша“ и „Железница Србије“. На састанку су присуствовали представници привредних друштава а организатор је Удружење машинских инжењера и „ФШВ Гоша“.

Пласман производа на домаће и европско тржиште: услови и процедуре доласка до Српског и СЕ знака усаглашености за машине, личну заштитну опрему, електричне и електронске уређаје

У ПКС – РПК Ваљево, 3. октобра 2018. године, одржана је обука на тему Пласман производа на домаће и европско тржиште: услови и процедуре доласка до Српског и СЕ знака усаглашености за машине, личну заштитну опрему, електричне и електронске уређаје на којем су присуствовали представници 20 привредних друштава, а предавачи су били из Министарства привреде, Института за стандардизацију Србије и ПКС. На обуци је представљена База знања о СЕ знаку и бесплатна on-line апликација „Провера безбедности производа“ коју је развила ПКС, затим најновија законска регулатива у вези са техничким прописима, као и релевантни стандарди као подршка техничким прописима.

Пласман производа на домаће и европско тржиште: услови и процедуре доласка до Српског и СЕ знака усаглашености за машине, личну заштитну опрему, електричне и електронске уређаје

У ПКС – РПК Суботица је, 6. новембра 2018. године, одражана обука на тему пласмана производа на домаће и европско тржиште: услови и процедуре доласка до Српског и СЕ знака усаглашености за машине, личну заштитну опрему, електричне и електронске уређаје на којој су предавачи били представници Министарства привреде, Института за стандардизацију Србије и ПКС. На обуци су били присутни представници 24 привредна друштва којима је представљена База знања о СЕ знаку и бесплатна on-line апликација „Провера безбедности производа“ коју је развила ПКС, затим најновија законска регулатива у вези са техничким прописима, као и релевантни стандарди као подршка техничким прописима.

Конференција - Машинство и информационе технологије – „МИТЕФ 2018“

У просторијама Привредне коморе Србије 12. децембра 2018. године одржана је конференција под називом - Машинство и информационе технологије – „МИТЕФ 2018“. Организатор конференције била је ПКС у сарадњи са Редакцијом научног часописа „Journal of Applied Engineering Science“ и Машинским факултетом Универзитета у Београду а учесници представници фирми „Informatika“, „Comtrade“, „Microsoft“, „Energsoft“, „Software-Nation“ и „Saglobal“. Будући развој наше привреде треба да буде заснован на новим технологијама - вештачкој интелигенцији, роботизи, виртуелној реалности, интернету ствари, аналитици великих података, машинском учењу. На Форуму су представљена решења која су већ имплементирана у предузећима светске и домаће индустрије. Имајући у виду да је сама индустрија покретач сваке економије, као и да је у огромној мери и погођена и условљена променама које доноси дигитализација, представници наведених компанија говорили су о потенцијалима иновација у индустријским процесима, креативним решењима, најбољим примерима и о томе шта нас очекује у будућности онога што зовемо Индустрија 4.0. Како не би био заборављен значај креирања образовања човека који ове технологије покреће и коме оне служе, конференцијски део Форума је настављен другог дана, 13. децембра 2018. године на Машинском факултету у Београду, где је отворен дијалог образовног и привредног сектора. У истом контексту, подржани су млади иноватори са којима се дискутовало о најчешћим грешкама при покретању „startup“, како их избећи и како доћи до жељеног успеха.

Пословни форум у Казахстану

У Казахстану је 9. октобра 2018. године одржан Пословни форум на којем је учествовало 47 привредних друштава из Србије, међу којима су били и чланови Удружења за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију ПКС, „Крушик“ Ваљево, „ППТ-Наменска“ Трстеник и „Галеб“ Шабац. Форум је организован од стране Министарства за инвестиције и развој републике Казахстан у сарадњи са Привредном комором Србије. На Форуму су реализовани пословни сусрети привредника и одржана презентација пословних иницијатива.

Пословни форум Јапан - Србија

У Привредној комори Србије, 17. октобра 2018. године у оквиру Европске мреже предузетништва одржан је пословни форум Јапан – Србија. Форум се састојао из два дела: конференцијски део и дан добављача за јапанске компаније у Србији. Учесници форума имали су прилику да се у оквиру првог дела форума ближе упознају са могућностима и условима пословања на јапанском тржишту, као и да сазнају више о активностима јапанске пословне заједнице у Србији. Након конференцијског дела, осам јапанских компанија је размотрило могућност остваривања пословне сарадње са компанијама из Србије.

Српско - аустријски пословни форум SMART TRAFFIC

Српско - аустријски пословни форум SMART TRAFFIC одржан је 17. октобра 2018. године у Палати Србија. Организатори форума били су Трговинско одељење Амбасаде Аустрије и Привредна комора Србије, а учествовале су компаније из Србије и Аустрије. На форуму је било речи о унапређењу привредне сарадње у областима железничке и саобраћајне инфраструктуре, као и представљање могућности финансирања инфраструктурних пројеката уз остваривање сарадње аустријских и српских компанија из домена пројектовања, изградње и одржавања саобраћајне инфраструктуре (ауто путеви и железница), нискоградње, телекомуникација, производње ауто делова и железничких оператера.

МАКТЕК 2018 – специјализовани сајам обраде метала

У Истанбулу, Турска, у периоду од 2. до 7. октобра 2018. године одржан је међународни сајам „МАКТЕК 2018“ – специјализовани сајам обраде метала. Сајам је посетила делегација из Србије коју су чинили представници „Крушик“ Ваљево и „Амига“ Краљево. Поред пословног повезивања са реномираним произвођачима, сајам је пружио могућност за размену искустава и нових приступа у области технологија и машина за обраду метала. Изложбени програм сајма обухватао је: CNC и конвенционалне машине за обраду и прераду метала, CAD/CAM и PLM технологије, опрему за мерење и контролу квалитета, опрему за термичку обраду, заваривање, итд.

BURSA INDUSTRIAL SUMMIT 2018

У Бурси, Турска, у периоду од 29. новембра до 2. децембра 2018. године одржан је Међународни сајам „Bursa Industrial Summit 2018“. Сајам су посетили представници српских фирми: „Крушик“ Ваљево, „ППТ Петолетка“ Трстеник, „ППТ Наменска“ Трстеник, „Ресор“ Гаџин Хан, „Застава оружје“ Крагујевац и „Инмолд пласт“ Пожега. Поред пословног повезивања са реномираним произвођачима, сајам је омогућио размену искустава и нових приступа у области технологија и машина за обраду метала. Изложбени програм сајма обухватио је: машине за обраду метала, резање метала, системе за аутоматизацију, системе контроле квалитета и испитивања, хидрауличне и пнеуматске системе, системе за производњу електричне енергије, програм расвете и слично.

Пословни сусрет привредника Србије и Кине

Пословни сусрети привредника Србије и Кине одржани су 31. октобра 2018. године у просторијама ПКС. На сусретима су са српске стране учествовали представници фирми „IEEG“ и „Икарбус“, као и представници Удружења за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију ПКС. Са кинеске стране био је представник компаније „Yinlong“. Тема сусрета била је успостављање могуће сарадње кинеских и српских компанија у области производње електричних аутомобила.

Вести

Влада Републике Србије припрема две нове стратегије - промена структуре индустрије за већи привредни раст

Влада Србије ради на доношењу две нове стратегије: индустријски развој и паметна специјализација, како би се променила структура индустрије и убрзао привредни раст. Стратегија индустријске политике мора бити уско повезана са стратегијом „паметне специјализације“, која предвиђа откривање области у којима држава или регион има „критичну масу“ знања, индустријских капацитета и компетенција и у којима има иновационих потенцијала за позиционирање на глобалним тржиштима.

Борска топионица произвела у октобру највише бакра у 2018. години

Борски топионичари су у октобру излили 8,1 хиљада t анодног бакра, највише од почетка године. Рекордни месечни биланс овог металуршког погона постигнут је захваљујући довољним количинама концентрата који је садржао нешто више бакра, али и стабилном раду свих агрегата после последњег ремонта.

ФПМ „Агромеханика“ из Бољевца једини српски излагач на сајму у Болоњи, Италија - отварају нови погон, освајају производњу трактора

ФПМ „Агромеханика“ ДОО Бољевац као највећи произвођач пољопривредне механизације у југоисточној Европи и ове, 2018. године представиће своје производе на сајму ЕИМА у Болоњи, као једини излагач из Србије. ФПМ „Агромеханика“ је и генерални дистрибутер трактора марке „Солис“ (Индијски произвођач: International Tractors Limited, Sonalika) за Србију, Црну Гору, Хрватску и Босну и Херцеговину. У садашњој фази се у фабрици обавља склапање трактора у полурасклопљеној фази, а од наредне године кренуће и погон за склапање комплетно расклопљених трактора, са крајњим циљем да се за 2-3 године дође до локализације од 20 до 30 одсто делова трактора, тј. да се одређене компоненте делом производе у фабрици, односно набављају од домаћих произвођача.

ХК „Крушик“ поново производи акумулаторе - обновљена сарадња са Министарством одбране и Железницама Србије

ХК „Крушик“ поново производи акумулаторе - обновљена сарадња са Министарством одбране и Железницама Србије. У питању су висококвалитетни Ni - Cd (никл-кадмијум) и Ag - Zn (сребро-цинк) акумулатори дизајнирани према нарученим спецификацијама купаца, у свим гранама индустрије.

Кинеска компанија „Zijin Mining“ званично преузела Рударско топионичарски басен (РТБ) у Бору

Кинеска компанија „Zijin Mining“ званично је преузела Рударско топионичарски басен (РТБ) у Бору. Кинеска компанија уплатила је 350 млн УСД за докапитализацију, тако да јој је припало 63 одсто власништва над РТБ-ом. Компанија у Бору зваће се „Zijin Bor Copper“ d.o.o. Bor. Компанија „Zijin Mining Group“ једна је од највећих кинеских произвођача злата, а друга по величини у производњи бакарне руде. Изабрана је за стратешког партнера РТБ Бор крајем августа 2018. године, а план је да уложи укупно 1,26 млрд УСД у РТБ у наредних шест година од чега ће 75 одсто инвестирати током прве три године. „Zijin Mining“ се обавезао да сачува 5.000 радних места и да инвестира додатних 200 млн УСД за решавање дугова, чије је покривање предвиђено УППР-ом (унапред припремљен план реорганизације).

За све додатне информације о пословању у земљи и иностранству, контакте са потенцијалним пословним партнерима, учешће на сајмовима и изложбама, учешће у активностима ПКС контактирајте **Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију ПКС** путем телефона **011 / 33 00 954** или на е-маил: metalska@pks.rs.

Платформа сарадње науке и привреде

Привредна комора Србије представља спону између науке и привреде, подстичући и подржавајући успостављање сарадње и комуникацију између привредника који разумеју значај науке, и научника и професора који разумеју бизнис. У циљу даљег промовисања сарадње приватног и истраживачког сектора и рада Савета за сарадњу науке и привреде, Служба за иновације Привредне коморе Србије развила је **online платформу** „www.nip.rs“.

Циљ је подстаћи привредна друштва и научно-истраживачке организације да се укључе у заједничке научно-истраживачке и развојне пројекте ради стварања нових комерцијално примењивих производа и услуга, решавања текућих проблема и задатака, као и увођења иновативних технологија у раној фази које могу имати значај за њихов будући развој и тржишни потенцијал.

Платформа повезује кориснике различитих услуга које истраживачке институције могу да понуде привредним друштвима, обезбеђујући комуникацију са финансијским актерима преко пословних инкубатора, научних и технолошких паркова и центара за трансфер технологије. Повезивање свих релевантних интересних група на једној централизованом локацији ће обезбедити представљање могућности за сарадњу са свим интересним групама, што ће несумњиво довести до нових пословних подухвата, стварања spin-off или start up компанија. ПЕРФОРМ пројекат Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), који спроводи Helvetas Swiss Intercooperation и Универзитет у Фрибургу, подржао је Привредну комору Србије у развоју ове платформе.

За додатне информације контактирајте **Службу за иновације ПКС** путем телефона **011 / 41 49 430** или нам пишите на имејл: inovacije@pks.rs.

Усвојена иницијатива за измену Закона о улагањима

Центар за подршку инвестицијама и ЈПП Привредне коморе Србије је у току 2017. године покренуо иницијативу за измену Закона о улагањима („Сл. гласник РС“, број 89/15) и пратеће уредбе, а која је **усвојена и имплементирана у изменама Закона о улагањима** („Сл. гласник РС“, број 95/18) у децембру 2018. године.

Члан 14. Закона је измењен на начин да је сада проширено право које су раније имали само страни улагачи и на домаће улагаче. **Сада сви улагачи могу да увозе опрему која представља улог у смислу овог закона, без плаћања царине и других увозних дажбина.** Ово ослобођење важи за увоз опреме која представља улог у смислу овог закона, осим путничких моторних возила и аутомата за забаву и игре на срећу, под условом да је опрема коју улагач увози у складу са прописима којима се уређују здравље и безбедност грађана и заштита животне средине.

Наведена измена уједно представља и једну од најзначајнијих измена за домаћа привредна друштва, будући да могу увозити неопходну опрему за улагање у смислу овог закона, без плаћања царина без обзира на то из које се државе увоз врши и да ли је са том државом потписан споразум о слободној трговини.

За стране инвеститоре ова олакшица је значајна како би се избегле царинске баријере приликом пресељења производње из иностранства у Републику Србију, али истовремено и за домаће инвеститоре ова мера представља додатни подстрек и олакшицу за инвестирање. Наиме, према доступним подацима Републичког завода за статистику скоро једна трећина увоза средстава за рад врши се из држава са којима Република Србија

нема потписан споразум о слободној трговини. Увоз ове опреме до сада није био ослобођен царинских и других дажбина уколико је улагач било домаће друштво.

Пре последњих измена Закона о улагањима поступак ослобођења је био детаљније уређен за стране инвеститоре Уредбом о условима, начину и поступку ослобођења од царине на увоз опреме („Сл. Гласник РС број 48/18) која је на снази од 30. јуна 2018. године. Имајући у виду да је Закон измењен у децембру 2018. године очекује се и измена наведене Уредбе која би ближе уредила ослобођење и за домаће инвеститоре. **Тек након измена ове уредбе моћи ће и да се примени измена Закона на домаће инвеститоре, под условима које ова уредба буде прописивала.**

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП ПКС** путем телефона **011 / 41 49 444** или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Регио инфо

Почела градња фабрике „Леони“ у Краљеву

Уз присуство председника Србије, у Краљеву, на парцели на „Ратарском имању“ започета је изградња четврте фабрике каблова. То је до сада највећа фабрика у Србији која ће се простирати на 45.000 m² производног простора и још 20.000 m² административног. Цео објекат ће бити завршен у првом кварталу 2020. године и предвиђено је запошљавање 5.000 радника. Изградња прве фазе фабрике са око 6.500 m² биће завршена до краја 2018. године и биће запослено 150 радника, а до краја 2019. године у фабрици ће почети тест производња кабловских сетова за једног од светских премиум произвођача аутомобила „Мерцедес бенц“.

Немачка компанија „Wieland Electric“ улаже у Чачак

Немачка компанија „Wieland Electric“ почела је са производњом у Чачку, у простору некадашње фабрике „Цер“. Компанија послује преко 100 година, и своју производњу проширила је и на тржишта Кине и Чешке, а од 2018. године и Србије. Спада у пионире у технологији електричних прикључака и лидер је на тржишту уградних електричних инсталација за грађевинске објекте. У Чачку ће производити каблове и штекере за индустрију и друге грађевинске објекте. Планирано је да у фирми буде запослено око 600 радника. Тренутно „Wieland Electric“ има 33 запослена, и сви су били на тронедељној обуци у Бамбергу, у Немачкој.

„Интермеханика“ путем стабилног пословања

Ова смедеревска фирма има уговорене послове до половине следеће године, а резултати пословања из године у годину иду узлазном путањом. Ова пословна година ће бити боља, у односу на претходне две, а бољи услови пословања су се осетили већ у другој половини 2016. године. Доласком нових инвеститора у Србију и отварањем фабрика, указује се и потреба да се производи и сировине превезу, а то значи да се траже нова возна средства – вагони. У возном парку наших фирми и железница је доста вагона, који нису у возном стању, па је повећана потреба за ремонтом, а „Интермеханика“ је једна од ретких фирми из области српске вагоноградње, која је сачувала капацитете и ради без застоја. Железницама Србије је потребно доста ремонтаних вагона, што је конкретна шанса за овог смедеревског ремонтера. Поред повећаног превоза роба, нарочито расутих терета, на повећање тражње за теретним вагонима утичу и улагања у железничку инфраструктуру – ремонт и изградњу пруга. Поред послова за Железнице Србије, „Интермеханика“ ради и за Железнице Републике Српске, Железнице Црне Горе и за купца из Словачке. По добијању одређених сертификата, биће омогућено и нуђење другим европским земљама. За повећани обим радова, траже се и стручни и квалификовани радници, којих најалост, нема довољно. Проблем је недостатак квалификоване радне снаге, што би дугорочно требало да се реши дуалним образовањем. Конкурс за пријем радника металске струке и машинских инжењера је стално отворен.

Прослава 95 година постојања привредног друштва „ГОША ФОМ“ из Смедеревске Паланке

„ГОША ФОМ“ из Смедеревске Паланке је 4. октобра 2018. године прославила јубилеј, 95 година постојања. Јубилеј је обележен у присуству бројних гостију, министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, челника локалне самоуправе, пословних партнера и сарадника из земље и иностранства и представника друштвене заједнице. „ГОША“ је основана је 1923. године српским и француским капиталом под називом „Јасеница“ АД, као радионица за ремонт вагона и израду челичних конструкција. Почетак производног

програма садашње компаније „ГОША ФОМ“ настао је 1930. године оснивањем радионице за израду челичних конструкција, дизалица, мостова и осталих објеката. Данашња пословна оријентација је пројектовање, израда, монтажа, пуштање у рад и сервисирање опреме и машина у области енергетике, металургије и рударства. Опрема и машине произведене у „ГОША ФОМ“ многим компанијама широм света представљају неопходан чинилац у процесу производње. Садашњи производни програм компаније обухвата опрему за енергетику, коксну и металуршку опрему и машине, рударску опрему, кранове, процесну опрему, редукторе, челичне конструкције и мостове. „ГОША ФОМ“ данас је савремена, тржишно оријентисана и у свету афирмисана компанија која захваљујући сопственом инжењерингу, пројектантским, технолошким и производним знањима и умећима испуњава најстрожије светске критеријуме.

РПК
Расинског
управног округа
Крушевац

Отворена нова фабрика „Ампхенол“ у Трстенику

Америчка компанија „Ампхенол“ отворила је у Трстенику фабрику за производњу каблова за екстерно осветљење у аутоиндустрији. Тренутно у око 2,5 хиљада м² погона, упошљава 130 радника. Планирано је да се у наредној години, реновирањем пет хала обезбеди додатних 5 хиљада м², а да током следећих пет година запосли укупно хиљаду радника. Свечаном отварању фабрике „Ампхенол“ присуствовао је председник Србије. Компанија „Ампхенол“ настала је 1932. године као породично предузеће. Данас, рачунајући и Србију, послује у 40 земаља и упошљава 68 хиљада радника у различитим индустријским гранама.

РПК
Шумадијског
управног округа
Крагујевац

Отворен „МИНД Парк“ у околини Крагујевца

Почетком децембра 2018. године, у непосредној близини Крагујевца, отворен је први погон у оквиру индустријске зоне „МИНД Парк“ величине око 150 ха. Погон привредног друштва „АММ Manufacturing“ доо намењен је за обраду алуминијумских панела за производњу вагона за шинска возила. Укупна површина овог погона је око 12 хиљада м². У његовом продужетку приводи се крају производни погон, сличних карактеристика за производњу делова од челика. Отварање овог погона очекује се у марту 2019. године. Поред већ поменутих, радови се изводе на управној згради „МИНД Парка“, као и на халама привредног друштва „SIEMENS Avenio“ за производњу трамваја чији почетак рада се очекује у јулу 2019. године. Осим наведених у зони се завршавају и припремни радови за подизање нових погона других привредних друштава која су добављачи „SIEMENS“ у разним сегментима. У самој зони, осим фабрика планирана је изградња пратећих садржаја. Процењује се да ће када се изграде најављени погони у зони посао наћи око 8.000 радника. Имајући у виду значај комплетне инвестиције која се реализује, Влада Републике Србије обезбедила је око 10 млн ЕУР, за инфраструктурно опремање зоне.

РПК
Севернбачког
управног округа
Суботица

Нови немачки инвеститор стиже у Суботицу

Немачки произвођач ауспуха, компанија „Boysen“ ускоро би требало да отвори погон у Суботици – како је најавио градоначелник Суботице, који је у Градској кући угостио новог амбасадора Немачке у Србији. Са познатом немачком компанијом „Boysen“ недавно је потписан меморандум о разумевању. Предстоје разговори за прецизирање инвестиције и очекује се да ће до реализације тог пројекта доћи током наредне, 2019. године.

Суботица - омиљени српски град за стране компаније

Од бескорисне ледине до генератора привредног развоја на северу Србије. Тако би се у једној реченици могао описати историјат Индустријске зоне у Суботици. Познате међународне компаније попут: „Сименс“, „Континентал“, „Сваровски“, „Калцедонија“, „Норма група“ и „Аметек“ у 2017. години оствариле су више од 850 млн ЕУР промета у Србији. Очекује се и нова инвестиција у зону, вредна 60 млна ЕУР. Сваку трећу ветрењачу у Европи покреће „Сименсов“ генератор произведен у Суботици. Фабрика у Малом Бајмоку водећа је у свету са више од 20 хиљада произведених ветрогенератора у последњих 15 година. Око 1,6 хиљада радника у суботичком погону 2017. године остварило је 260 млн ЕУР извоза, што их поставља у првих пет извозника у

Србији. Немачки „Дункермоторен“ такође користи повољне услове пословања у Слободној зони - слободан увоз и извоз без царине и поједностављене административне процедуре. Микромотори из суботичке подружнице америчке компаније „Аметек“ покрећу врата у возовима широм света, а уграђени су и у високософистициране аутомобиле попут „Бугати“, „Порше“ и „Ауди“. Више од 1 хиљаде радника у суботичком погону немачке фирме „Континентал“ цевним системима снабдева највеће немачке произвођаче аутомобила. Са 6 хиљада радника, индустријска зона у Малом Бајмоку значајно доприноси буџету града. Ускоро стиже и нови инвеститор. Привредници из суботичке зоне кажу да се у њиховим погонима, осим производње робе, креирају и технолошке иновације за цео свет. А у сарадњи са локалним школама обезбеђују и кадрове који ће процесе дигитализације и роботизације осмислити и спровести у дело.

Привредна активност у металној, електро индустрији, рудницима метала и металургији

Индустријска производња

Индустријска производња у Републици Србији у новембру 2018. године већа је за 7,6 одсто у односу на просек 2017. године, мања је за 1,0 одсто у односу на новембар 2017. године, а у периоду јануар–новембар 2018. године, у поређењу са истим периодом 2017. године, већа је за 2,1 одсто. У прерађивачкој индустрији у новембру 2018. године индустријска производња је већа за 9,8 одсто у односу на просек 2017. године, а у периоду јануар–новембар 2018. године, у поређењу са истим периодом 2017. године, већа је за 2,7 одсто. Индустријска производња у сектору рударства у првих једанаест месеци 2018. године смањена је за 4,5 одсто у односу на исти период 2017. године.

Индекси индустријске производње, јануар-новембар 2018. у односу на просек 2017. године

Рударство, металопрерађивачка индустрија и машиноградња

Извор: РЗС.

Електрични и оптички уређаји и саобраћајна средства

Извор: РЗС.

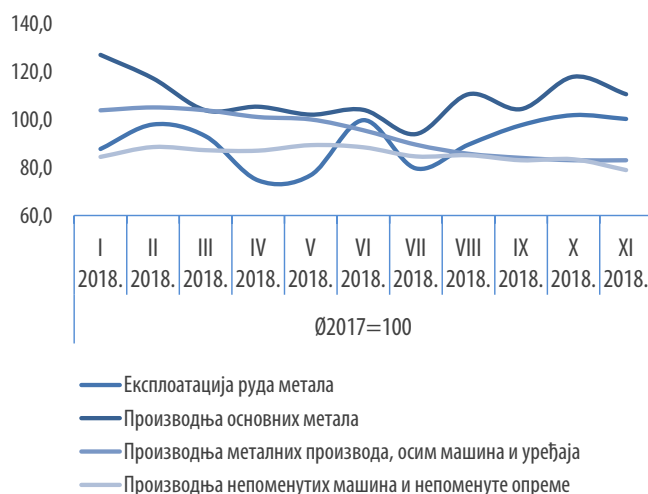

Залихе

У новембру 2018. године у поређењу са истим месецом 2017. године, залихе готових производа у Републици Србији веће су за 13,0 одсто, у сектору рударства за 4,0 одсто, а у сектору прерађивачке индустрије за 13,3 одсто, што указује на успоравање реализације производње на тржишту. Уколико се посматра једанаести месец 2018. године у односу на просек 2017. године, залихе су биле веће за 18,8 одсто на републичком нивоу, за 1,9 одсто у сектору рударства, а за 19,3 одсто у прерађивачкој индустрији.

Индекси залиха готових производа, јануар-новембар 2018. у односу на просек 2017. године

Рударство, металопрерађивачка индустрија и машиноградња

Извор: РЗС.

Електрични и оптички уређаји и саобраћајна средства

Извор: РЗС.

Цене

Цене произвођача индустријских производа у Републици Србији у 2018. години у просеку су порасле за 0,9 одсто у односу на 2017. годину, у сектору рударства за 5,6 одсто, а у сектору прерађивачке индустрије за 0,8 одсто. У децембру 2018. године у односу на децембар 2017. године, у Републици Србији цене су порасле за 0,5 одсто, а у прерађивачкој индустрији за 0,7 одсто. У сектору рударства су пале за 4,9 одсто. Пад цена забележен је у децембру у односу на новембар 2018. године и то за 1,1 одсто на републичком нивоу, и за 1,3 одсто и 2,0 одсто у прерађивачкој индустрији и рударству, респективно.

Индекси цена произвођача индустријских производа, јануар-децембар 2018. у односу на просек 2017. године

Рударство, металопрерађивачка индустрија и машиноградња

Извор: РЗС.

Електрични и оптички уређаји и саобраћајна средства

Извор: РЗС.

Запосленост

У трећем кварталу 2018. године од укупног броја запослених 79,2 одсто је запослено у правним лицима, 17,2 одсто представљају предузетници, лица запослена код њих и лица која самостално обављају делатност, а 3,6 одсто представљају регистровани индивидуални пољопривредници. У односу на трећи квартал 2017. године број запослених у правним лицима порастао је за 3,2 одсто, број предузетника, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност повећан је за 6,7 одсто, док је број регистрованих индивидуалних пољопривредника смањен за 8,2 одсто.

Број запослених у производњи метала, металних производа, електричне опреме, машина, моторних возила и осталих саобраћајних средстава, у правним лицима и код предузетника, квартални подаци 2017. и 2018. године

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Регистрована запосленост, према делатностима КД(2010), у трећем кварталу 2017. и 2018. године

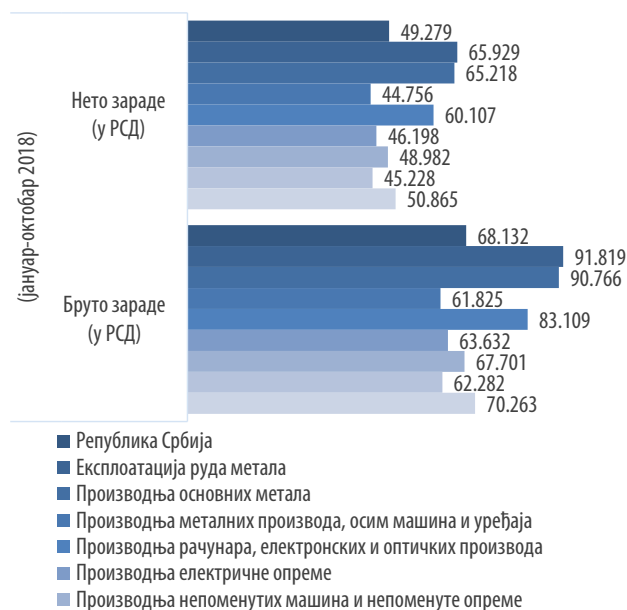
	Број запослених		Индекс	Учешће у укупној запослености, у %	
	Q3 2017.	Q3 2018.	Q3 2018/ Q3 2017.	Q3 2017.	Q3 2018.
Република Србија	1.993.112	2.069.276	103,8	100,0	100,0
Експлоатација руда метала	3.436	4.065	118,3	0,2	0,2
Производња основних метала	13.318	14.804	111,2	0,7	0,7
Производња металних производа, осим машина и уређаја	47.146	51.318	108,8	2,4	2,5
Производња рачунара, електронских и оптичких производа	7.067	7.318	103,6	0,4	0,4
Производња електричне опреме	19.220	22.057	114,8	1,0	1,1
Производња непоменутих машина и непоменуте опреме	15.659	15.850	101,2	0,8	0,8
Производња моторних возила, приколица и полуприколица	30.201	40.266	133,3	1,5	1,9
Производња осталих саобраћајних средстава	2.465	2.502	101,5	0,1	0,1
УКУПНО	138.512	158.180	114,2	6,9	7,6

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Зараде

У периоду јануар-октобар 2018. године, просечна зарада исплаћена у Републици Србији износила је 68.132 динара и номинално је већа за 5,9 одсто од просечне зараде исплаћене у истом периоду 2017. године, док је реално била већа за 3,8 одсто.

Зараде, јануар-октобар 2018. (у динарима)

Извор: РЗС.

Зараде (нето и бруто), према делатностима КД(2010), у периоду јануар-октобар 2017. и 2018. године

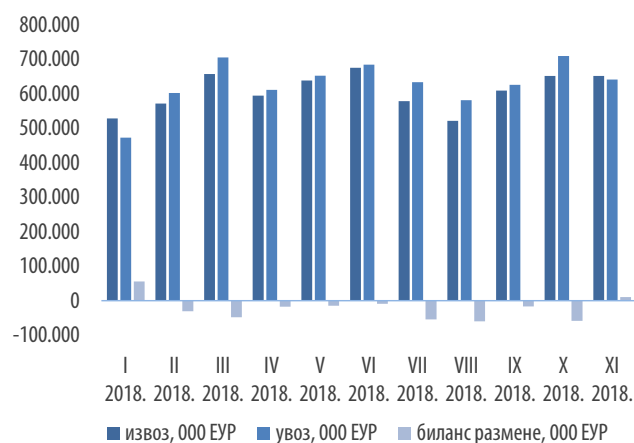
	Зараде (бруто)			Зараде без пореза и доприноса (нето)		
	Вредност, у РСД		Номинални индекс	Вредност, у РСД		Номинални индекс
	I-X 2017.	I-X 2018.	I-X 2018/ I-X 2017.	I-X 2017.	I-X 2018.	I-X 2018/ I-X 2017.
Република Србија	64.331	68.132	105,9	46.317	49.279	106,4
Експлоатација руда метала	85.609	91.819	107,3	61.213	65.929	107,7
Производња основних метала	87.665	90.766	103,5	62.770	65.218	103,9
Производња металних производа, осим машина и уређаја	59.291	61.825	104,3	42.682	44.756	104,9
Производња рачунара, електронских и оптичких производа	82.153	83.109	101,2	59.191	60.107	101,5
Производња електричне опреме	63.048	63.632	100,9	45.600	46.198	101,3
Производња непоменутих машина и непоменуте опреме	62.697	67.701	108,0	45.198	48.982	108,4
Производња моторних возила, приколица и полуприколица	58.411	62.282	106,6	42.230	45.228	107,1
Производња осталих саобраћајних средстава	68.431	70.263	102,7	49.101	50.865	103,6

Извор: РЗС.

Спољна трговина

Према подацима РЗС, у првих једанаест месеци 2018. године извоз метала, металних производа, електричне опреме, машина, моторних возила и осталих саобраћајних средстава износио је близу 6,7 млрд евра, што чини 44,3 одсто укупног извоза Републике Србије. У односу на исти период 2017. године, забележен је раст од 10,2 одсто. У истом периоду, увоз је достигао 6,9 млрд евра (мг раст од 14,3 одсто), што чини 34,5 одсто укупног увоза. Остварен је дефицит у спољнотрговинској размени од 242,2 млн евра. Највише је извезено моторних возила, приколица и полуприколица, и то у вредности од 1,9 млрд евра, са међугодишњим растом од 5,8 одсто, као и основних метала (1,6 млрд евра, раст од 20,3 одсто). Највеће дефиците бележе размена електронских и оптичких производа и непоменутих машина и опреме.

Спољнотрговинска размена метала, металних производа, електричне опреме, машина, моторних возила и осталих саобраћајних средстава, месечни подаци (у хиљадама евра)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Структура извоза, јануар-новембар 2018.

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

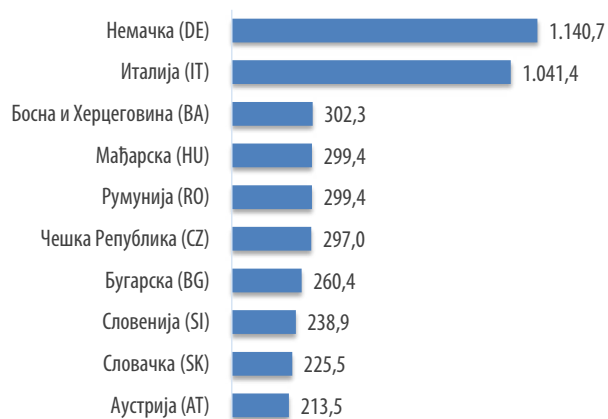
Структура увоза, јануар-новембар 2018.

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

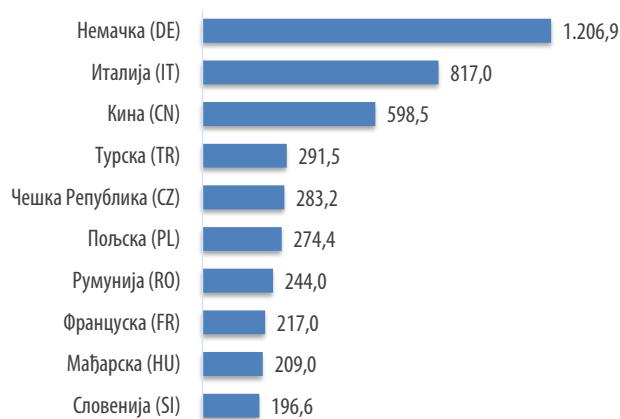

Извоз метала, металних производа, електричне опреме, машина, моторних возила и осталих саобраћајних средстава, по земљама, јануар-новембар 2018.
(у млн евра)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Увоз метала, металних производа, електричне опреме, машина, моторних возила и осталих саобраћајних средстава, по земљама, јануар-новембар 2018.
(у млн евра)

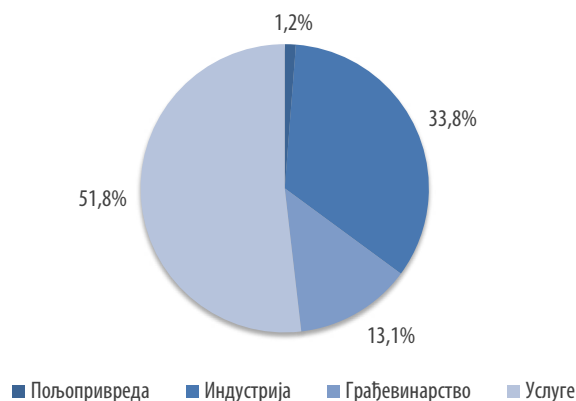

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Стране директне инвестиције

У прва три квартала 2018. године, укупан нето прилив СДИ у Републику Србију, по основу улагања нерезидената, износио је око две милијарде евра. У производњи метала, металних производа, електричне опреме, машина, моторних возила и осталих саобраћајних средстава остварен је нето прилив СДИ по основу улагања нерезидената од 322,1 млн евра. Највећи прилив забележен је у производњи основних метала и металних производа, осим машина и уређаја (196,6 млн евра) и у производњи моторних возила, приколица и полуприколица (99,9 млн евра).

Структура нето прилива СДИ, по основу улагања нерезидената, Q1-Q3 2018. године (у %)

Извор: НБС (у складу са „Приручником за израду платног биланса и међународне инвестиционе позиције бр. 6, ММФ“).

Привредна активност - макроекономски осврт

Привреду Србије је у 2018. години карактерисала релативна макроекономска стабилност у погледу ниске и предвидиве инфлације, благог суфицита у области јавних финансија и последично опадајућег нивоа јавног дуга, уз стабилност финансијског система и пораст запослености. Главни извори раста у прошлој години су били пораст инвестиционе и личне потрошње, као и позитивна привредна ситуација у земљама Европске уније, главним спољнотрговинским партнерима. Основу за одржавање и даље убрзање привредне активности треба да омогући наставак структурних реформи, као и повећање производне активности у извозно оријентисаним привредним делатностима, посебно оним које носе већу додатну вредност.

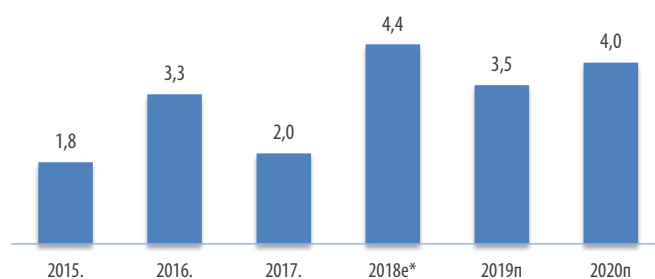
Према процени Републичког завода за статистику, привредна активност Србије мерена **стопом реалног раста бруто домаћег производа** у 2018. години износи 4,4 одсто, у односу на иницијално планираних 3,5 одсто. Процењено је да су **бруто инвестиције у основна средства** у 2018. години, у поређењу са претходном годином, оствариле реални раст од 9,1 одсто, а **пољопривредна производња** је остварила раст физичког обима од 16,3 одсто.

У 2019. години се очекује да стопа раста бруто домаћег производа буде 3,5 одсто, а са овом проценом се слаже и Међународни монетарни фонд као и друге релевантне међународне институције које прате економске перформансе по земљама. Међу бројним ризицима, који могу негативно утицати на пројекцију, издвајају се: пораст цене енергената и каматних стопа, интензивирање протекционистичких мера у међународној трговини, успоравање привредне активности у земљама кључним спољнотрговинским партнерима, политичке тензије и успоравање процеса евроинтеграција региона, као и неповољни климатски услови посебно у току пролећних и летњих месеци.

Укупна **индустријска производња** је повећана за 1,3 одсто у 2018. години у односу на 2017. годину. У сектору прерађивачке индустрије остварен је раст од 1,9 одсто, док је сектор снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација порастао 1,2 одсто. Са друге стране, сектор рударства је забележио пад од 4,8 одсто.

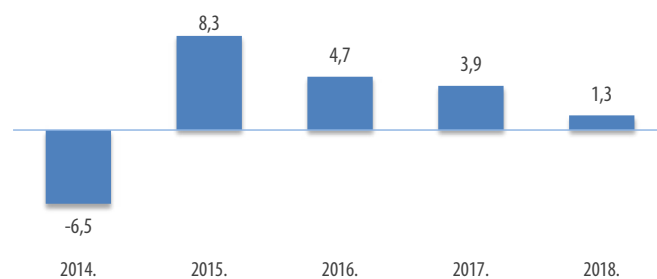
Народна банка Србије наставила је да подржава привредну активност у земљи одржавањем релативно ниске референтне каматне стопе која тренутно износи 3,0 одсто. Према процени аналитичара, на актуелну монетарну политику НБС утицали су ниски инфлаторни притисци и експанзивна монетарна политика Европске

Реални раст БДП (у %)

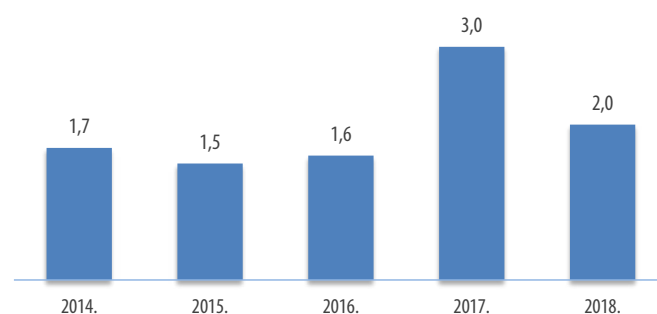
Извор: РЗС, МФ (Фискална стратегија за 2019. годину са пројекцијама за 2020. и 2021. годину).
(*Процена РЗС)

Индустријска производња (у %)

Извор: РЗС.

Потрошачке цене (у % у односу на исти месец претходне године)

Извор: РЗС.

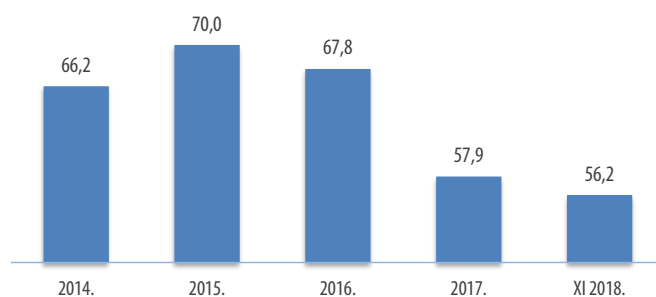
централне банке (референтна каматна стопа у еврозони се одржава на нули). **Међугодишња инфлација** је у децембру износила 2,0 одсто и у оквиру је циља Народне банке Србије који износи 3,0 одсто $\pm$ 1,5 процентних поена, а у 2019. години се очекује да буде 2,3 одсто. Већина аналитичара сматра да у наредном периоду не би требало да дође до даљег смањења референтне каматне стопе, уз могућност благог пораста јер се очекује пораст инфлаторног притиска, као и евентуална промена у монетарној политици Европске централне банке.

Мере фискалне консолидације су оствариле позитиван резултат, изнад првобитне процене Међународног монетарног фонда. Према подацима Министарства финансија, у периоду јануар-октобар 2018. године остварен је **суфицит републичког буџета** у износу од 61,1 млрд динара. Наплаћени су приходи у износу од 973,5 млрд динара, док су расходи износили 912,3 млрд динара. Последично, јавни дуг је током 2018. године наставио да опада у односу на бруто домаћи производ и на крају новембра је износио 56,2 процената у поређењу са 57,9 одсто на крају 2017. године. Процењено је да је буџет у 2018. години био у суфициту 0,6 одсто БДП, а да се у 2019. години очекује благ дефицит од 0,5 одсто.

На позитивне макроекономске трендове реаговале су и агенције за оцену кредитног рејтинга које су током 2018. године потврдиле рејтинг Србије. Standard and Poor`s је проценио кредитни рејтинг на „BB“ са позитивним изгледом да у наредној години дође до унапређења. Агенција сматра да би наставак снажног раста, даље смањење јавног дуга и задржавање дефицита платног биланса у одрживим оквирима могли резултирати повећањем кредитног рејтинга Србије у наредном периоду. Fitch Ratings је потврдио кредитни рејтинг на „BB“ са стабилним изгледом, док агенција Moody`s у протеклој години није процењивала кредитни рејтинг Србије, па се он налази на нивоу из 2017. године, односно „Вa3“ са стабилним изгледом. Србија се значајно приближила инвестиционом нивоу кредитног рејтинга са циљем да се то оствари у средњем року. Агенције наводе као основу за даље унапређење кредитног рејтинга, очување макроекономске стабилности и резултата фискалне консолидације, структурне реформе (јавна предузећа, пореска управа, просвета и здравство), као и наставак процеса евроинтеграција.

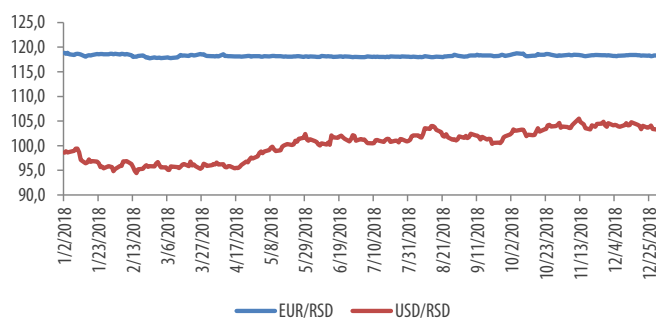
Србија је наставила регионално лидерство у привлачењу **страних директних инвестиција**, које су у 2017. години износиле 2,4 млрд евра, док су у 2018. години надмашиле пројекцију и према прелиминарним подацима Народне банке Србије износе 3,0 млрд евра. У периоду јануар-новембар 2018. године покривеност текућег дефицита страним директним инвестицијама износи 120,5 одсто. Прилив по основу страних директних инвестиција у 2019. години се очекује да буде око 2,6 млрд евра (5,7 одсто БДП) и требало би да буде више него довољно за покривање дефицита текућег рачуна платног биланса.

Јавни дуг Србије (централни ниво државе, у % БДП)

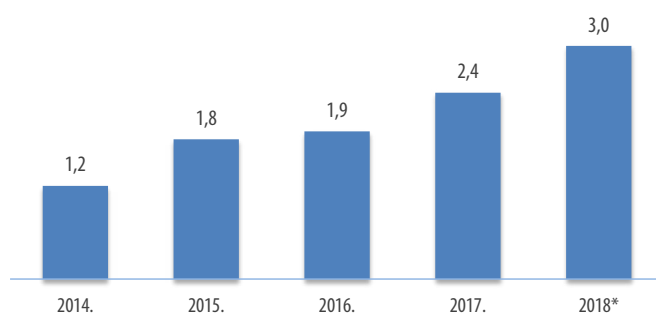
Извор: Министарство финансија.

Кретање каматних стопа у 2018. години

Извор: Bloomberg L.P.

Нето СДИ (у млрд евра)

Извор: НБС.
(*Прелиминарни подаци НБС)

Укупна **спољнотрговинска робна размена** Србије у 2018. години износила је 38,2 млрд евра што представља раст од 10,9 одсто у односу на прошлу годину. Извезено је робе у вредности од 16,3 млрд евра, што представља повећање од 8,1 одсто, док је увоз робе износио 21,9 млрд евра, што представља повећање од 13,0 одсто. Дефицит спољнотрговинске робне размене износи 5,6 млрд евра, чиме је покривеност увоза извозом опала на 74,3 одсто у односу на 77,5 одсто колико је покривеност износила прошле године. Пораст дефицита је последица релативно јаког динара у односу на кључне валуте, као и чињеница да привредни раст у значајној мери зависи од увоза материјала и производа за потребе инвестиционе активности и потрошње као компоненти бруто домаћег производа.

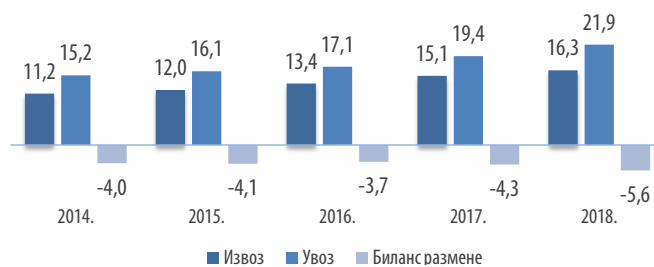
Значајан допринос одржавању релативно ниског дефицита текућег рачуна платног биланса даје **суфицит у трговини услугама** који је у првих десет месеци 2018. године износио 901,2 млн евра, у односу на 785,2 млн евра из истог периода прошле године (раст 14,8 одсто). **Дефицит текућег рачуна платног биланса** је према процени Народне банке Србије у 2018. години износио 5,2 одсто бруто домаћег производа, уз очекивање да се у 2019. години смањи на 5,0 одсто и остане на том нивоу у средњем року.

Према Анкети о радној снази, у трећем кварталу 2018. године број запослених износио је 2,9 милиона, а број незапослених 371,8 хиљада. **Стопа запослености** популације старости 15 и више година износила је 49,2 одсто, а **стопа незапослености** 11,3 одсто (у првом кварталу износила је 14,8 одсто, у другом 11,9 одсто). **Просечна бруто зарада** исплаћена у октобру 2018. године износила је 69.012 динара, док је **просечна нето зарада** износила 49.901 динара. У односу на исти месец претходне године, бруто зарада је реално већа за 5,2 одсто, док је нето зарада већа за 5,7 одсто.

Према подацима Народне банке Србије, међугодишња стопа раста кредитне активности у Србији је у новембру 2018. године износила 8,0 одсто (од тога становништву су већи за 12,2 одсто, а привреди 4,8 одсто). По искључењу ефекта отписа и продаје ненаплативих кредита (НПЛ), укупни кредити већи су за 11,8 одсто међугодишње, од чега кредити привреди за 11,0 одсто, а становништву за 13,4 одсто. Стабилност банкарског сектора у Србији је очувана и додатно ојачана, захваљујући мерама Народне банке Србије, а смањен је удео проблематичних кредита у укупним кредитима за 6,1 одсто (новембар 2018).

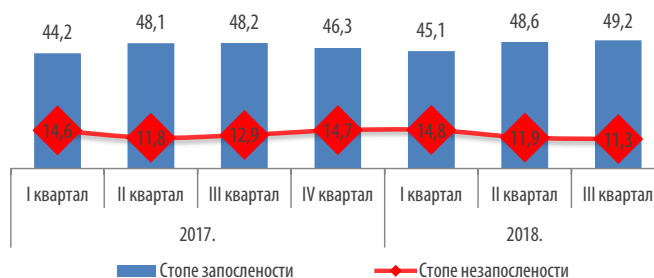
Динар, као национална валута, је у 2018. години чврсто задржао своју вредност у односу на евро чиме је постао једна од најстабилнијих валута у свету. Просечан **девизни курс** је износио 118,2716 динара за један евро, односно 100,2784 динара за један амерички долар. Народна банка наставља политику интервенција на девизном тржишту како би спречила веће дневне осцилације националне валуте.

Спољнотрговинска робна размена (у млрд евра)

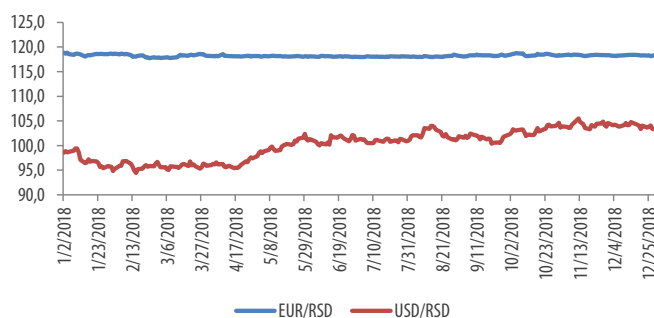
Извор: РЗС.

Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више година, према Анкети о радној снази (у %)

Извор: РЗС.

Кретање девизних курса у 2018. години

Извор: Bloomberg L.P.

Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе

Прописи објављени у претходном периоду

Секторски прописи

- Закон о изменама и допунама Закона о транспорту опасне робе („Службени гласник РС”, број 83 од 29. октобра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- Закон о изменама и допунама Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, број 76 од 12. октобра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- Закон о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције: 87/2018-44 – 21. новембар 2018. године;
- Закон о изменама и допунама Закона о транспорту опасне робе – 6. новембар 2018. године;
- Правилник о влагомерима за зрна житарица и семенке уљарица („Службени гласник РС”, број 96 од 11. децембра 2018. године). Напомена: Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим члана 12. који се примењује даном приступања Републике Србије Европској унији.
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, бр. 101 од 8. децембра 2015. године, 95 од 8. децембра 2018. године – др. закон). Напомена: Престале су да важе одредбе чл. 157-159. и члана 160. ст. 1. и 6. Закона даном почетка примене Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, број 95/2018);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135 од 21. децембра 2004. године, 95 од 8. децембра 2018. године – др. закон). Напомена: Престале су да важе одредбе чл. 27. ст. 5-7, одредбе члана 85а ст. 3. и 4, као и одредбе члана 86, одредбе члана 87. осим става 3. тачке 3) и става 6. истог члана и одредбе члана 88. Закона даном почетка примене Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, број 95/2018), односно 1. јануара 2019. године;
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36 од 15. маја 2009. године, 95 од 8. децембра 2018. године – др. закон). Напомена: Престале су да важе одредбе чл. 79. ст. 4-6. Закона даном почетка примене Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, број 95/2018), односно 1. јануара 2019. године;
- Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС”, бр. 36 од 15. маја 2009. године, 95 од 8. децембра 2018. године – др. закон). Напомена: Престале су да важе одредбе чл. 43. Закона даном почетка примене Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, број 95/2018), односно 1. јануара 2019. године.

Хоризонтални прописи

- Закон о грађевинским производима („Службени гласник РС”, број 83 од 29. октобра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- Царински закон („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а почиње да се примењује протеклом рока од шест месеци од дана ступања на снагу;

- Закон о изменама Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2019. године;
- Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. марта 2019. године;
- Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- Закон о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењиваће се од 1. јануара 2019. године, осим одредаба чл. 134-139. овог закона које ће се примењивати од 1. марта 2019. године, као и одредаба чл. 154-165. овог закона које ће се примењивати од 1. јануара 2020. године;
- Закон о изменама и допунама Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- Закон о изменама и допунама Закона о стечају („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- Закон о изменама и допунама Закона о судским таксама („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2019. године;
- Закон о изменама и допунама Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- Закон о изменама и допунама Закона о улагањима („Службени гласник РС”, број 95 од 8. децембра 2018. године). Напомена: Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Преглед покренутих и реализованих иницијатива

Захтев за тумачење примене Правилника о начину пружања прве помоћи, врсти средстава и опреме који морају бити обезбеђени на радном месту, начину и роковима оспособљавања запослених за пружање прве помоћи

Министарству за рад, запошљавање, социјална и борачка питања – Управи за безбедност и здравље на раду и Министарству здравља упућен је захтев за тумачење примене Правилника о начину пружања прве помоћи,

врсти средстава и опреме који морају бити обезбеђени на радном месту, начину и роковима оспособљавања запослених за пружање прве помоћи („Службени гласник РС“, број 109/16), односно Уредбе о обавезним средствима и опреми за личну, узајамну и колективну заштиту од елементарних непогода и других несрећа („Службени гласник РС“ бр. 3/2011 и 37/2015). Како се садржај средстава и опреме за пружање прве помоћи у Уредби и Правилнику разликују, затражено је мишљење да ли је привредно друштво које је обезбедило комплет за пружање прве помоћи, односно приручну апотеку са садржајем средстава и опреме за пружање прве помоћи прописаних чланом 4. Уредбе, у потпуности испоштовало и захтеве Правилника.

Укидање или рефакција акцизе на утрошену електричну енергију

На седници Одбора Удружења за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију покренута је иницијатива „Фабрике бакарних цеви“ - Мајданпек на тему: „Укидање или рефакција акцизе на утрошену електричну енергију“.

Радне групе

Радна група за израду Нацрта Закона о науци и истраживању

У Министарству просвете, науке и технолошког развоја, 16. и 25. октобра 2018. године одржани су састанци Радне групе за израду Нацрта Закона о науци и истраживању. На састанцима су присуствовали чланови радне групе, а дискутовало се о конкретним предлозима за корекције или допуне одредби Нацрта закона. Планирано је да до краја године буде организована јавна расправа, после које би се предлог нашао у скупштинској процедури.

У фокусу

Јужнокорејска фирма „Essex Europe“ отворила фабрику бакарне жице у Зрењанину

Јужнокорејска компанија „Essex Europe“ у Зрењанину је отворила фабрику емајлиране бакарне жице. Фабрика у коју је инвестирано 30 млн УСД, простире се на 15 хиљада m² у индустријској зони Југоисток - Ечка и очекује се да ће овде до 2023. године посао пронаћи 150 радника.

Србија 23. чланица највеће научне организације у Европи - ЦЕРН усвојио резолуцију о пријему

Савет Европске лабораторије за нуклеарна истраживања (ЦЕРН) на 191. седници једногласно је усвојио резолуцију о пријему Србије као 23. чланице ове највеће научне организације у Европи. Пуноправно чланство Србије ће постати ефективно после усвојене интерне процедуре у Србији и после завршеног регистрационог процеса у UNESCO, међународне организације која спроводи ратификацију земаља чланица. Званична церемонија пријема Србије планирана је за почетак 2019. године.

Подршка привреди

Програми подршке пословању привреде

ПОДСТИЦАЈИ РАДИ ПРИВЛАЧЕЊА ДИРЕКТНИХ УЛАГАЊА

На основу измењеног Закона о улагањима у децембру 2018. године, у јануару 2019. године донета је **Уредба о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања** („Сл. гласник РС“, број 1/19, у даљем тексту: Уредба) која прецизније дефинише услове за добијање субвенција за инвестиције.

Намена средстава

Средства се могу доделити за реализацију инвестиционих пројеката у производном сектору и пројекте услуга сервисних центара.

Инвестициони пројекти од посебног значаја

Улагање од посебног значаја представља улагање чије остварење би битно утицало на даљи развој привреде Републике Србије, унапређење конкурентности привреде и Републике Србије као инвестиционе локације и њен равномеран регионални развој у односу на предмет улагања и територијалну концентрацију одређених привредних грана и привредних делатности и код којег је улагање:

- у основна средства веће од 5 милиона евра или отварање више од 500 нових радних места, или
- у основна средства веће од 2 милиона евра или отварање више од 100 нових радних места за трећу или четврту групу општина према степену развијености, односно у девастирано подручје,
- улагање на основу усвојених билатералних споразума.

Врста и висина средстава која могу бити додељена за инвестиције

Корисник средстава дужан је да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или из других извора, који не садрже државну помоћ. Максимална висина средстава која може бити додељена за инвестиционе пројекте:

- ВЕЛИКИМ привредним субјектима до 50% оправданих трошкова,
- СРЕДЊИМ привредним субјектима до 60% оправданих трошкова,
- МАЛИМ привредним субјектима до 70% оправданих трошкова.

Немогућност добијања подстицаја

Средства се не могу користити за финансирање инвестиционих пројеката у сектору саобраћаја, развоја софтвера, угоститељства, игара на срећу, трговине, производње синтетичких влакана, угља и челика, дувана и дуванских прерађевина, оружја и муниције, бродоградње, аеродрома, комуналном сектору и сектору енергетике, широкопојасне мреже, рибарства и аквакултуре.

Од права на доделу средстава изузимају се: привредни субјекти у тешкоћама, затим субјекти који имају доспеле, а неизмирене обавезе према Републици Србији, у којима Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе има учешће у власништву, који је у обавези повраћаја недозвољене државне помоћи и коме је био раскинут уговор о додели подстицајних средстава.

Услови за доделу средстава приказани су у наставку за инвестиционе пројекте у производњи и услуге сервисних центара:

Ниво развијености општине (група јединице локалне самоуправе)	Минималан број новозапослених (новоотворених радних места)	Минималан износ оправданих трошкова улагања (у еврима)	Одобрени подстицаји	Савет може додатно да одобри	
			Подстицаји за оправдане трошкове двогодишњих бруто зарада	Додатак на висину улагања у основна средства	Додатни подстицаји за радно интензивне пројекте
I	50	500.000	20%, максимум 3.000 € по новоотвореном радном месту	+10%	за 200 – 500 новозапослених + 10% од износа трошкова двогодишњих бруто плата за 500 – 1.000 новозапослених + 15% од износа трошкова двогодишњих бруто плата за више од 1.000 новозапослених + 20% од износа трошкова двогодишњих бруто плата
II	40	400.000	25%, максимум 4.000 € по новоотвореном радном месту	+15%	
III	30	300.000	30%, максимум 5.000 € по новоотвореном радном месту	+20%	
IV	20	200.000	35%, максимум 6.000 € по новоотвореном радном месту	+25%	
девастирана подручја	10	100.000	40%, максимум 7.000 € по новоотвореном радном месту	+30%	
инвестициони пројекти услуга сервисних центара	15	150.000	-	-	

Кориснику средстава чији инвестициони пројекат није улагање од посебног значаја одобрава се повећање износа бесповратних средстава у висини од 10% износа оправданих трошкова улагања у основна средства, без обзира на ниво развијености општине (према скали у табели). Док је за пројекте од посебног значаја могуће доделити ова средства, за остале инвестиције се свакако одобравају у наведеном процентуалном износу.

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП ПКС** путем телефона **011 / 41 49 444** или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Додатне информације о актуелним програмима подршке пронаћи ћете на интернет странама:

[Развојне агенције Србије \(РАС\)](#)

[Фонда за развој](#)

[Министарства привреде](#)

[Агенције за осигурање и финансирање извоза](#)

[Националне служба за запошљавање](#)

Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа

Привредна комора Србије је члан [Европске мреже предузетништва](#) и координатор Конзорцијума ЕЕН мреже у Србији. Услуге ЕЕН мреже су превасходно намењене малим и средњим предузећима као сервис када је у питању интернационализација пословања. Европска мрежа предузетништва има за циљ да предузећа лакше и брже пронађу партнере у иностранству кроз бесплатне услуге претраге [Базе пословне сарадње](#) и учешћа на међународним [пословним сусретима и пословним мисијама](#).

ЕЕН вести

ЕЕН мрежа кључни инструмент унапређења конкурентности малих и средњих предузећа у Европи
Европска мрежа предузетништва (ЕЕН) је кључни инструмент стратегије ЕУ за подизање конкурентности малих и средњих предузећа у Европи. Циљ ЕЕН је отварање врата и пружање могућности малим и средњим предузећима за учешће у пословним сусретима и мисијама, помоћ приликом трансфера технологија у области заштите интелектуалне својине, развоја истраживачких пројеката, подршка у тумачењу и примени прописа, до могућности коришћења програма и фондова ЕУ. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Доношење програма економских реформи у дијалогу са привредом

Привредна комора Србије и Министарство финансија су у децембру 2018. године организовали презентацију Програма економских реформи и прелиминарне листе структурних реформи 2019-2021. које ће допринети даљем унапређењу привредног амбијента и стварању повољнијих услова за лакше, боље, ефикасније, транспарентније и, уз мање трошкове, конкурентније пословање домаћих компанија. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Више новца за привреднике Западног Балкана

Коморски инвестициони форум западнобалканске шесторке је у децембру 2018. године у Луксембургу примљен у Саветодавну групу Платформе Фонда за развој предузећа и иновација (ПАГ ЕДИФ), а привреду Западног Балкана у Управном одбору овог европског фонда представља Марко Чадеж, председник Привредне коморе Србије и председник Управног одбора КИФ. Коморе региона ће тако бити на извору информација о могућностима финансирања привреде из овог фонда. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Поглавље 27 - Специфични планови имплементације директива у сектору отпада

У организацији Министарства заштите животне средине и Привредне коморе Србије, у оквиру пројекта „Даља имплементација Стратегије за апроксимацију у области животне средине – ЕАС“, који финансира Европска унија, одржан је информативни скуп "Поглавље 27: Статус преговарачке позиције и Специфични планови имплементације директива у сектору отпада".

Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

За додатне информације контактирајте **Центар за ЕУ интеграције ПКС** путем телефона **011 / 33 00 928** или нам пишите на имејл: eu@pks.rs.

СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа

Портал „СЕ знак“

На [порталу „СЕ знак“](#) у оквиру „Базе знања“, корисник може да пронађе текстове и документа свих 24 директива новог приступа, текстове одговарајућих српских правилника, спискове пратећих хармонизованих стандарда, поступке оцењивања усаглашености за све групе производа, као и контакте надлежних институција, водиче и бројне друге информације. Посебна вредност „Базе знања“ је што она **садржи све потребне информације, документа, податке и инструкције о условима и поступцима за долазак до СЕ знака и Српског знака усаглашености**, ради извоза и/или пласмана производа на домаће тржиште.

On-line апликација „Провера безбедности производа“

On-line [упитник за СЕ знак и Српски знак усаглашености](#) служи да се **брзом и једноставном провером** процени да ли одређени производ подлеже СЕ означавању и/или означавању Српским знаком усаглашености.

Коришћењем ове апликације привредник/предузетник може значајно уштедети време и новац за припрему документације, прибављање потребних исправа о усаглашености, претрагу података и информација о надлежним институцијама, проналазак одговарајућег техничког прописа, и друго.

Као резултат чекирања апликације, добија се интегрални извештај који садржи: листу прописа који се потенцијално примењују на дати производ, линкове ка текстовима директива или српским правилницима, линкове ка листи хармонизованих (СРПС) стандарда који прате ове прописе, листу нотификованих/именованих тела за оцену усаглашености (у земљи или иностранству), као и листу контаката у надлежним министарствима и институцијама за сваки појединачни пропис.

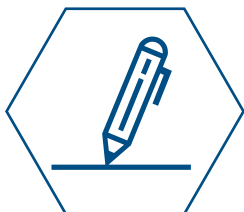
е-Водичи и е-Брошуре

[Брошура „СЕ знак - пасош за производе“](#) даје сажети преглед 24 директиве, њихов предмет и подручје примене за конкретне групе производа, изузећа, као и инструкције у 12 корака како доћи до СЕ знака или Српског знака усаглашености.

[Брошура „Водич за безбедност машина“](#) представља сажето упутство малим и средњим привредним друштвима о чему све треба да воде рачуна приликом пројектовања, производње и пласмана својих производа на које се односи Директива о безбедности машина (2006/42/ЕС).

За све додатне информације о производима који подлежу СЕ означавању и попуњавање упитника којим можете проверити да ли се на ваш производ односи одређена ЕУ Директива заснована на новом приступу и/или одговарајући домаћи пропис посетите следећи линк: [СЕ знак](#) или нам пишите на имејл: CE_znak@pks.rs.

Едукација

Центар за едукацију и стручно образовање (ЦЕСО) Привредне коморе Србије привредницима омогућава савремену и континуирану пословну едукацију. Унапређење постојећих и стицање нових знања, вештина и компетенција, као и непрекидан лични и професионални развој, део су мисије ЦЕСО у афирмисању концепта целоживотног учења. Програми семинара и едукација се могу преузети на следећем линку: [ПКС едукација*](#).

* www.pks.eduacija.

Методолошке напомене

Метална, електро индустрија, рудници метала и металургија, према КД(2010), обухватају следеће области делатности: Експлоатација руда метала, Производња основних метала, Производња металних производа, осим машина и уређаја, Производња рачунара, електронских и оптичких производа, Производња електричне опреме, Производња непоменутих машина и непоменуте опреме (мотори и турбине, осим за летелице и моторна возила, хидраулични погонски уређаји, пумпе и компресори, славине и вентили, лежајеви, зупчаници и зупчasti погонски елементи, индустријске пећи и горионици, опрема за подизање и преношење, ручни погонски апарати са механизмима расхладне и вентилационе опреме, осим за домаћинства, остале машине и апарати опште намене, машине за пољопривреду и шумарство, машине за обраду метала и алатних машина, машине за металургију, машине за руднике, каменоломе и грађевинарство, машине за индустрију хране, пића и дувана, машине за индустрију текстила, одеће и коже, машине за индустрију папира и картона, машине за израду пластике и гуме, машине за остале специјалне намене), Производња моторних возила, приколица и полуприколица, Производња осталих саобраћајних средстава (бродови, чамци, локомотиве, шинска возила, ваздушне свемирске летелице и одговарајућа опрема, борбена војна возила, мотоцикли, бицикли, инвалидска колица, остала транспортна опрема, ручна колица и запрежна возила).

Приказивање података по делатностима врши се у складу са Уредбом о класификацији делатности („Службени гласник РС“, број 54/10).

Републички завод за статистику почев од 2018. године просечне зараде рачуна на основу података из евиденције Пореске управе. Истраживање о зарадама заснива се на подацима из обрасца Пореске пријаве за порез по одбитку (образац ППП-ПД). Просечне зараде израчунавају се на основу износа обрачунатих зарада за извештајни месец и броја запослених који је изражен еквивалентом пуног радног времена (full-time equivalent – FTE). Обухваћене су све категорије запослених за које су послодавци, тј. пословни субјекти, Пореској управи доставили електронски попуњен образац пореске пријаве ППП-ПД са обрачунатим зарадама. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Под појмом запослени подразумевају се лица која имају формално правни уговор о запослењу, односно заснован радни однос са послодавцем, на одређено или неодређено време; лица која раде ван радног односа, на основу уговора о делу или на основу уговора о обављању привремених и повремених послова; лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи; као и лица која обављају пољопривредне делатности, а налазе се у евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања. Истраживање о регистрованој запослености заснива се на комбиновању података Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) и Статистичког пословног регистра (СПР). Подаци о обвезницима плаћања доприноса обавезног социјалног осигурања и осигураницима, по основу рада, добијају се од ЦРОСО. Подаци о пословним субјектима и њиховим основним обележјима добијају се од СПР. Дистрибуција запослених по делатностима, у оквиру пословног субјекта, врши се према структурама које су формиране на основу података о локалним јединицама.

Неке вредности, приказане у билтену, заокружене су на милионе или милијарде, са једним децималним местом, стога укупне вредности (сумари) се не слажу увек са збиром појединачних података, с обзиром на то да су коришћени незаокружени бројеви (што даје прецизније податке).

Коришћене скраћенице

БДП – Бруто домаћи производ, БДВ – Бруто додата вредност, СДИ – Стране директне инвестиције, КД (2010) – Класификација делатности, СМТК – Стандардна међународна трговинска класификација, ПДВ – Порез на додату вредност, Ø – Просек периода, АРС – Анкета о радној снази, ЕУ (28) – Европска унија коју чини 28 држава чланица, ЦЕФТА – Централноевропски споразум о слободној трговини, ЗНД – Заједница независних држава, RSD – Српски динар, EUR – Евро, USD – Амерички долар

Извори података: Републички завод за статистику (РЗС), Народна банка Србије (НБС), Агенција за привредне регистре (АПР), Привредна комора Србије (ПКС), Управа царина (УЦ), Министарство финансија (МФ), Пореска управа (ПУ), Завод за статистику Европске уније (Eurostat), Чикашка продуктна берза (СМЕ), Bloomberg L.P, Међународни трговински центар (ICT TradeMap), Европска централна банка (ЕЦБ), Међународни монетарни фонд (ММФ).

Девизни курсеви: Сви прерачуни у билтену су извршени према следећим просечним средњим курсевима Народне банке Србије:

Период:	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
EUR/RSD	113,1277	113,1369	117,3060	120,7328	123,1179	121,3367	118,2716
USD/RSD	88,1169	85,1730	88,5408	108,8543	111,2903	107,4987	100,2784

Извор: НБС.

Одрицање од одговорности: Подаци су подложни изменама у складу са променама званичних извора података. Информације у овом извештају су дате у сврху општег информисања и не могу бити замена за економски савет, нити се њиховим објављивањем ствара било каква обавеза за Привредну комору Србије. Умножавање и дистрибуирање билтена и делова дозвољено је уколико се наведе извор и копија достави Привредној комори Србије на: analitika@pks.rs.

Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију

Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију обухвата следеће секторе: металопрерађивачка делатност, машиноградња, производња саобраћајних средстава, електричне машине и апарати, вађење руда метала; производња сирових метала; ковање метала и металургија праха, обрада и превлачење метала; производња накита и сл. предмета; рециклажа металних отпадака и остатака.

Активности које организује Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију су:

- организација и реализација Одбора и групација Удружења
- организација и реализација „Дана добављача“ за стратешке партнере из иностранства
- предлагање нових прописа, измене и допуне постојећих законских и техничких прописа
- учешће у радним групама министарстава за израду закона и других прописа, секторских политика и националних планова
- организовање јавних расправа нацрта закона и секторских политика
- међусобно повезивање привредних друштава, како са потенцијалним партнерима и инвеститорима у земљи тако и у земљама ЦЕФТА региона и света
- подстицање и потпомагање повећања конкурентности
- информисање чланица о актуелностима из области које покрива Удружење
- сарадња са надлежним министарствима и другим државним институцијама од значаја за рад својих чланица
- рад на усаглашавању са законодавством ЕУ и учествовање у преношењу директива, техничких прописа и стандарда ЕУ у одговарајуће
- националне прописе
- организација едукација, обука и других видова стручних усавршавања
- повезивање факултета и института са привредом, успостављање трансфере знања и технологија, заједничка организација домаћих и међународних конгреса, симпозијума, стручних скупова, семинара, специјализованих конференција, наступа на сајмовима, изложбама и друго.

Ступањем на снагу новог Закона о коморама, сва привредна друштва основана на територији Републике Србије су чланови Привредне коморе Србије. Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију је у току 2015/2016. године пратило и анализило стање у привреди припремајући се за процес трансформације коморског система који је као Јединствени коморски систем, заживео од 1. јануара 2017. године. С обзиром на то да су групације облик непосредног ужег повезивања чланова Коморе у оквиру једног удружења, а које се образује ради разматрања и решавања питања од интереса за одређени део привреде, Удружење за металну, електро индустрију, руднике метала и металургију редефинисало је статус постојећих групација.

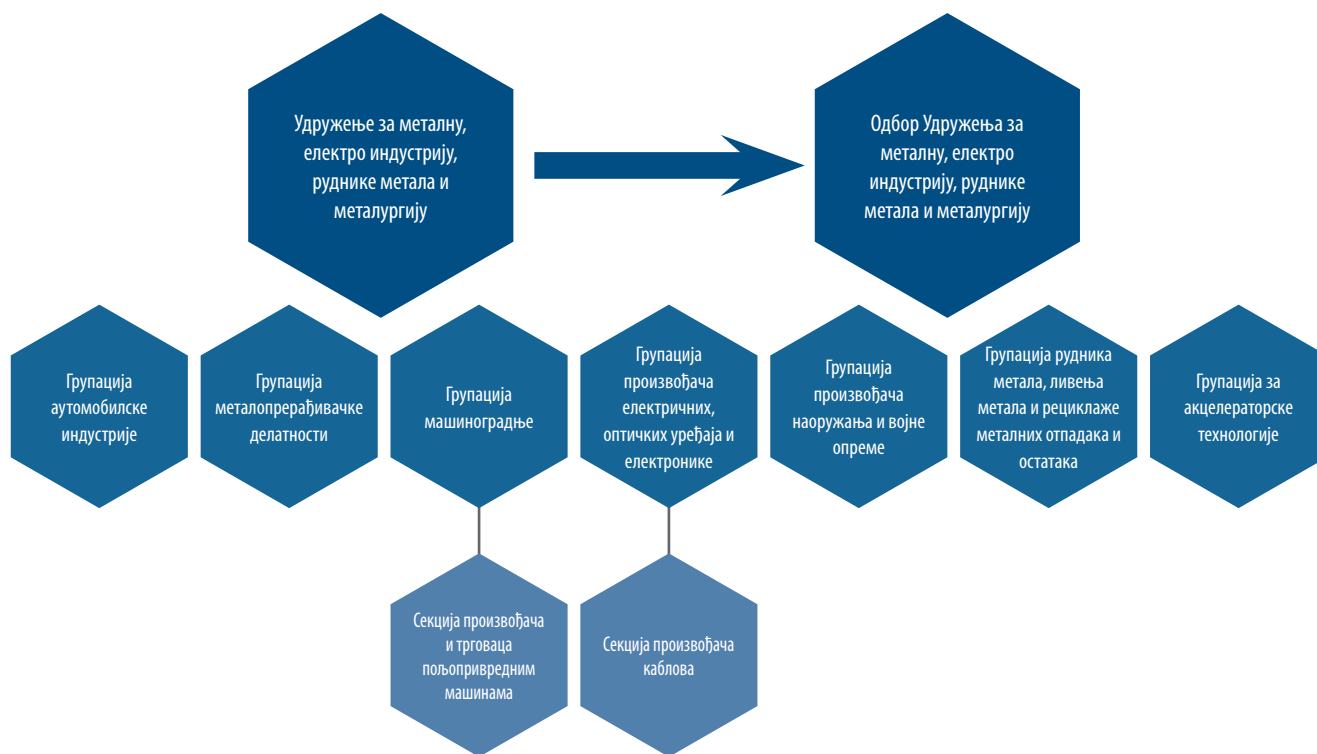
У оквиру Удружења постоји 7 групација:

- Групација металопрерађивачке делатности,
- Групација машиноградње,
- Групација произвођача електричних, оптичких уређаја и електронике,
- Групација аутомобилске индустрије,
- Групација рудника метала, ливења метала и рециклаже металних отпадака и остатака,
- Групације произвођача наоружања и војне опреме,
- Групација за акцелераторске технологије.

Удружење стручно обрађује и издаје следећа документа:

1. Уверења о домаћем пореклу робе,
2. Потврде да се роба не производи у земљи,
3. Мишљење о једином понуђачу робе домаћег порекла.

Контакт

Привредна комора Србије
Ресавска 13-15
11000 Београд

T: 0800 808 809

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora

Удружење за металну,
електро индустрију, руднике
метала и металургију
Ана Раичевић, секретар

T: (+381 11) 33 00 910
T: (+381 11) 33 00 954

E: metalska@pks.rs
industrija@pks.rs

ПКС УСЛУГЕ

(usluge.pks.rs)

ДИГИТАЛНЕ „е-УСЛУГЕ ПКС“ уштедите време - електронске услуге Привредне коморе Србије	ТИР И АТА КАРНЕТИ ваш пасош за робу – уштедите време и новац	БЕСПЛАТНЕ УСЛУГЕ вама на услузи потпуно бесплатно
ПРИВРЕДНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ управљајте вашим бизнисом уз помоћ правих информација и спремно одговорите на нове изазове	МЕЂУНАРОДНО ПОСЛОВАЊЕ / ИНОТРЖИШТА проширите свој бизнис на међународно тржиште и повежите се са пословним партнерима у земљи и иностранству	ЕДУКАЦИЈА семинари и обуке за вас – слушамо ваше потребе
ЗАПОЧНИТЕ БИЗНИС информишите се брзо и једноставно, решите недоумице, покрените ваш бизнис и управљајте растом	РЕШАВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ СПОРОВА решите привредни спор без одласка на Суд	ДРУГЕ УСЛУГЕ ПКС публикације, оглашавање у издањима ПКС, резервација сала и остале услуге ПКС

ПКС еБилтени се објављују тромесечно и дистрибуирају свим чланицама ПКС, у складу са организацијом рада стручних служби Привредне коморе Србије. Оглашавање у ПКС еБилтенима и достављање материјала уз податке о фирми (назив предузећа, адреса, контакт телефон и ПИБ) могуће је путем имејлова: analitika@pks.rs или bis@pks.rs, као и позивом на број **0800 808 809**. Понуда за оглашавање у ПКС еБилтену ће вам бити достављена имејлом. Више информација на страни: www.pks.rs/oglašavanjePKSeBilten.